

Participatory Administration of School Administrators under The Secondary Educational Service Area Office Trang Krabi

Sutarat Chamnannoh^{1*} and Boonlert Taneerat¹

¹ Major in Educational Administration, Faculty of Education and Social Sciences, Southern College of Technology, Thailand

* Corresponding author. E-mail: Boonlert.2701@gmail.com

ABSTRACT

This research aims to (1) study investigate the participatory administration of school administrators (2) make comparisons of the participatory administration of school administrators as perceived by teachers in relevance to their gender, academic standing, work experience, school size, their administrator's gender and academic standing, and (3) study problems and suggestions with regard to participatory administration of school administrators. The study sample consisted of 331 teachers under Secondary Educational Service Area Office Trang Krabi in the academic year 2022 obtained through stratified random sampling. The instrument used for data collection. The data analysis was performed using Mean, Percentage, Standard deviation, One-way ANOVA, and Least Significant Difference (LSD) test. The findings revealed that the overall and every aspect of participatory administration of school administrators were found at good levels. There were no differences in the perceptions of teachers with different genders, work experiences, school sizes, administrators of different genders and academic standings, but there were significant differences with different academic standings at .05 levels. Problems indicated that some administrators did not give teachers the opportunity for participative decision making and problem solving, failed to promote teachers' enthusiasm and working motivation. Administrators should thus give teachers the opportunity to express their opinions and make suggestions, provide assistance and support in order to keep them motivated to reach their full potential at work, and the opportunity for making important decisions to achieve common success.

Keywords: Participatory Administration, Participation, School Administrators

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราง กระบี่

สุรารัตน์ ชำนาญเหนือ^{1*} และ บุญเลิศ ธาณิรัตน์¹

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: Boonlert.2701@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน (2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตาม เพศ วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน เพศของผู้บริหาร และวิทยฐานะของผู้บริหาร และ (3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราง กระบี่ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 331 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนของครูในแต่ละโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี LSD ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับดี ครูที่มีเพศ ประสบการณ์การทำงานต่างกัน อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน และมีผู้บริหารที่มีเพศ วิทยฐานะต่างกัน มีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้บริหารบางส่วนไม่เปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาของโรงเรียนร่วมกัน และยังไม่ได้ส่งเสริมและสร้างความกระตือรือร้นให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะ ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจร่วมกันในการปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญ เพื่อสร้างความสำเร็จร่วมกัน

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม, การมีส่วนร่วม, ผู้บริหารโรงเรียน

© 2024 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อีกทั้งตามจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ นอกจากนี้ ในมาตรฐานการศึกษาของชาติยังได้กำหนดคุณลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลกไว้ โดยเน้นให้คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 44 กำหนดเจตนารมณ์ให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล มีอิสระความคล่องตัวในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยนำแนวคิดหลักการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่เน้นการบริหารในรูปองค์คณะบุคคล คือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วม กระจายอำนาจส่วนกลางและเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด ในการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในสภาวะปัจจุบันโลกอยู่ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันกันอย่างสูง (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ, 2553) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการบริหารและการจัดการการศึกษา ไว้ในหมวด 5 มาตรา 39 ไว้ว่า กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล

และการบริหารทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่โดยตรง เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

การดำเนินการเพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จและเกิดประสิทธิผลสูงสุดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ปัจจัยที่มี การบริหารที่ดี ความสามารถในการจัดการองค์กร และการใช้ทรัพยากรที่หามาได้อย่างคุ้มค่า ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะ ผู้นำทางการศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมี เทคนิค วิธีการในการบริหารสถานศึกษาหลากหลายรูปแบบ สามารถบริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อองค์กร นำพา องค์กรสู่ความสำเร็จ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่ผู้บริหาร โรงเรียนนำไปใช้ในการบริหารให้เกิดประโยชน์หลายประการ เช่น ทำให้การบริหารหรือการพิจารณาแนวทางในการ แก้ปัญหามีความหลากหลายเป็นไปอย่างถี่ถ้วน รอบคอบ เพราะเป็นการระดมแนวคิดจากบุคคลที่มีความหลากหลายทั้ง ความรอบรู้และประสบการณ์ มีการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน โดยมีให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจมากเกินไป ซึ่งอาจ นำไปสู่การใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้องอันเกิดผลเสียหายแก่องค์กรได้เป็นการขจัดปัญหา ก่อให้เกิดการประสานงานที่ดี ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพการรวมตัวกันของบุคคลเป็นเครือข่ายจะก่อให้เกิดพลังที่เข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะนำ ความสำเร็จและเสริมสร้างคุณภาพทางการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในองค์กรนั้น ๆ การสร้างคุณภาพในสถานศึกษาจะ ก่อให้เกิดความเชื่อมั่น ให้เกิดขึ้นกับผู้รับบริการทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ส่วนรวม ซึ่งเห็นได้จากสถานศึกษาที่มี คุณภาพเชิงบริหารจัดการและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ย่อมก่อให้เกิดความเป็นเลิศในการพัฒนาการศึกษา ส่งผลให้เกิดความสำเร็จขององค์กรได้ในที่สุด (จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2555) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สถานศึกษา จึงถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะขับเคลื่อนงานการบริหารให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี กระบวนการบริหารงาน ของผู้บริหารจึงต้องอาศัยรูปแบบการบริหารที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดกระบวนการ เกิดความรู้ ความเข้าใจและมีจุดมุ่งหมายที่ตรงกันซึ่งในการปฏิบัติงานถ้าบุคลากรมีความเข้าใจตรงกัน มีความรู้สึว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่ง และเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จ การบริหารงานของสถานศึกษาก็จะบรรลุผลสู่ความสำเร็จ เพราะ ผู้บริหารไม่อาจทำงานทุกอย่างให้สำเร็จได้แต่เพียงลำพัง จะต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจ ของบุคลากรทุกภาคส่วนใน องค์กร ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองโดยการใช้หลักการบริหารที่ให้ทุกคนมีส่วนร่วมตามแนวคิด ของ Swansburg (1996) ซึ่งแบ่งองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 4 ด้าน ได้แก่ การตั้งเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals and Objectives) ความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน (Autonomy) และ การไว้วางใจกัน (Trust) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะช่วยให้เพิ่มความสามารถของแต่ละบุคคล เพิ่ม ความสามารถในการเรียนรู้ขององค์กร การปรับตัวและการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อนำมาพัฒนา คุณภาพการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรง ระเบียบ ซึ่งจะส่งผลต่อ การยกระดับคุณภาพและสมรรถนะของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้นตามเกณฑ์ มาตรฐานการศึกษาของชาติต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรง ระเบียบ กำหนดทิศทางการบริหารจัดการศึกษาระบุในแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเป้าประสงค์ในการพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีองค์ความรู้ ปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่งได้อย่างมีคุณภาพ ส่งเสริม พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยการกระจายอำนาจโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อสร้างความเข้มแข็งใน การจัดสรรทรัพยากรโดยเฉพาะอัตรากำลัง งบประมาณ ตามหลักธรรมาภิบาลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารมี ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม ผู้บริหารจำเป็นต้อง เปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองโดยการใช้หลักการบริหารที่ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรง ระเบียบ, 2565)

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงมีแนวคิดที่จะศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ เพื่อนำผลจากการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการร่วมกันวางแผนพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ ให้เป็นที่ยอมรับและไว้วางใจของสังคม ผู้ปกครอง และนักเรียน ตลอดจนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ จำแนกตาม เพศ วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน เพศของผู้บริหาร และวิทยฐานะของผู้บริหาร
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวิธีการดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2,277 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ, 2565)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ ปีการศึกษา 2565 โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูป Krejcie & Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 331 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยมีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ชนิดเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วย เพศ วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน เพศผู้บริหารและวิทยฐานะของผู้บริหาร มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals & Objectives) ด้านความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (Autonomy) และด้านการไว้วางใจกัน (Trust) ลักษณะคำถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ระเบียบ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Question)

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ครูที่มีเพศ วิทยฐานะ และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

3.2 ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

3.3 ครูที่มีผู้บริหารที่มีเพศและวิทยฐานะที่แตกต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ๔๔ โรงเรียน จำนวน 331 ฉบับ

4.2 ขั้นตอนการติดตามแบบสอบถาม ผู้วิจัยกำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม การรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยรวบรวมด้วยตนเองและใส่ซองติดแสตมป์ส่งกลับทางไปรษณีย์ หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ และติดตามในกรณีที่ได้อะไรหรือไม่ครบหรือไม่สมบูรณ์ด้วยตนเอง เพื่อให้ได้จำนวนแบบสอบถามตามที่ผู้วิจัยกำหนดเอาไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับจำนวน 331 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้องและจัดลำดับข้อมูล

4.3 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์นำมาจัดเรียงลำดับแล้วลงรหัส เพื่อประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยดำเนินการ ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางพร้อมคำบรรยาย

ตอนที่ 2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ๔๔ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard) และนำค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามทีละข้อไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายความว่า มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายความว่า มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับดี

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายความว่า มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายความว่า มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับปรับปรุง

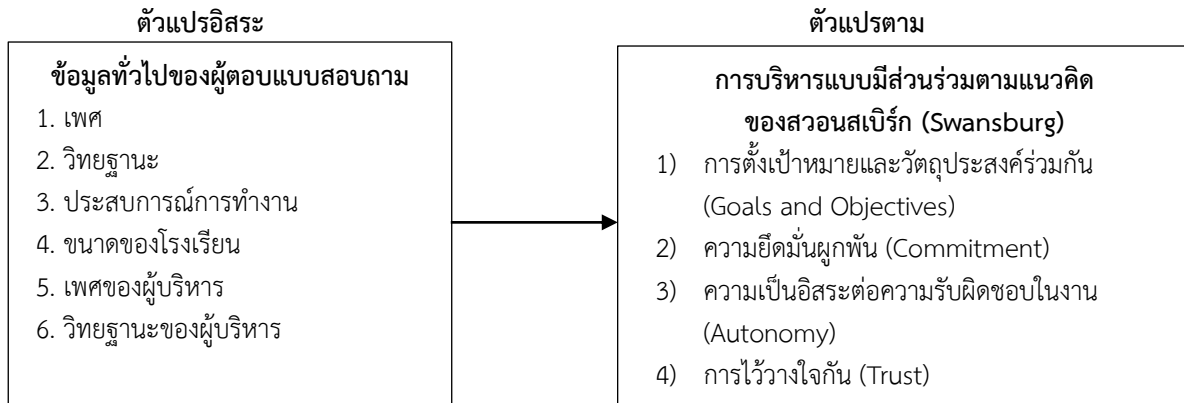
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายความว่า มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ๔๔ จำแนกตาม เพศ วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน เพศของผู้บริหาร และวิทยฐานะของผู้บริหาร โดยใช้สถิติทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ด้วยค่า F-test ซึ่งถ้าพบว่ามีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการทดสอบ LSD (Least significant difference test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประชากรครั้งละหลายคู่

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง ๔๔ ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals & Objectives) ด้านความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (Autonomy) และด้านการไว้วางใจกัน (Trust) แล้วนำเสนอในลักษณะความเรียง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ Swansburg (1996) ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals & Objectives) ด้านความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (Autonomy) และด้านการไว้วางใจกัน (Trust) สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจบ

ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจบ ภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals & Objectives) ด้านความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (Autonomy) และด้านการไว้วางใจกัน (Trust) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.25$, S.D.= .46) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับดีโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการไว้วางใจกัน ($\bar{X} = 4.28$, S.D.=.46) รองลงมา คือ ด้านด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ($\bar{X} = 4.26$, S.D.=.48) ด้านความยึดมั่นผูกพัน ($\bar{X} = 4.25$, S.D.=.52) ตามลำดับส่วนข้อที่มีระดับต่ำสุด คือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.21$, S.D.=.55)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals & Objectives) ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.21$, S.D.=.55) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.28$, S.D.=.61) รองลงมา คือ การทำงานโดยมีเป้าหมายเดียวกันและร่วมกันรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.27$, S.D.=.67) การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ เพื่อความชัดเจนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.25$, S.D.=.63) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับต่ำสุด คือ การนำความคิดเห็นของครูมาปรับปรุงพัฒนางานของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.12$, S.D.=.70)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.25$, S.D.=.52) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีระดับสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การแสดงพฤติกรรมเป็นกัลยาณมิตรต่อครู ($\bar{X} = 4.34$, S.D.=.58) รองลงมา คือ การเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาของโรงเรียนร่วมกัน ($\bar{X} = 4.29$, S.D.=.64) การเปิดโอกาสให้ครูได้พูดคุยปรึกษาหารือ ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.27$, S.D.=.63) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับต่ำสุด คือ การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจร่วมกันในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.16$, S.D.=.71)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (Autonomy) ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.26$, S.D.=.48) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีระดับสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การเปิดโอกาสให้ครูเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อองค์กร ($\bar{X} = 4.32$, S.D.=.59) รองลงมา คือ การให้อิสระในการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง ($\bar{X} = 4.30$, S.D.=.60) การส่งเสริมให้คิดและตัดสินใจในการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.28$, S.D.=.61) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับต่ำสุด คือ การแก้ไขและการดำเนินไปในทิศทางที่ตรงกันภายในองค์กร ($\bar{X} = 4.21$, S.D.=.64)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการไว้วางใจกัน (Trust) ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.28$, S.D.= .46) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีระดับสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การชื่นชมยกย่องให้เกียรติแก่ครูอย่างเสมอภาคกัน ($\bar{X} = 4.34$, S.D.=.56) รองลงมาคือ การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.34$, S.D.=.56) การกำกับติดตามการปฏิบัติงานและให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.32$, S.D.=.57) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับต่ำสุด คือ การส่งเสริมให้ครูร่วมตัดสินใจในการบริหารงานของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.18$, S.D.=.71)

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาต่าง ทั่วประเทศ ตามตัวแปร เพศ วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน เพศของผู้บริหาร และ วิทยฐานะของผู้บริหาร

2.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน ตามตัวแปรเพศ โดยภาพรวมพบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการไว้วางใจกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน ตามตัวแปรวิทยฐานะ โดยภาพรวมพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการไว้วางใจกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบรายคู่ LSD (Fisher's Least Significant Difference) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวม ตามตัวแปรวิทยฐานะ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ 2 คู่ คือ ครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป มีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมสูงกว่าครูที่ไม่มีวิทยฐานะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมสูงกว่าครูที่ไม่มีวิทยฐานะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ตามตัวแปรวิทยฐานะ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ 2 คู่ คือ ครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไปมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมสูงกว่าครูที่ไม่มีวิทยฐานะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมสูงกว่าครูที่ไม่มีวิทยฐานะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมพบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการไว้วางใจกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน ตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์

ร่วมกัน ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการไว้วางใจกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ครูที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน ตามตัวแปรเพศของผู้บริหาร โดยภาพรวมพบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการไว้วางใจกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ครูที่มีผู้บริหารที่เพศต่างกัน มีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ตามตัวแปรวิทยฐานะของผู้บริหาร โดยภาพรวมพบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการไว้วางใจกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ครูที่มีผู้บริหารที่มีวิทยฐานะต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่

จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Question) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals & Objectives) ตามการรับรู้ของครู ผู้บริหารส่วนใหญ่อยากให้ครูในองค์กรมีส่วนร่วมในการบริหาร แต่ยังไม่มีความชัดเจนในการนำความคิดเห็นของครูมาปรับปรุงงานของโรงเรียนอย่างจริงจังเป็นรูปธรรม ในทางปฏิบัติยังใช้ความคิดเห็นส่วนตน มาใช้ในการสั่งการบริหารงานต่าง ๆ ด้านความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) ผู้บริหารบางส่วนไม่เปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาของโรงเรียนร่วมกัน และยังไม่ได้ส่งเสริมและสร้างความกระตือรือร้นให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ทำให้ครูเกิดความเบื่อหน่ายในการทำงาน ไม่อยากร่วมนำเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจ หรือร่วมแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (Autonomy) ผู้บริหารบางส่วนขาดวิธีการในการส่งเสริมให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในงานที่ได้รับมอบหมาย เน้นการสั่งการเพื่อให้ได้งาน ขาดการสร้างกระบวนการหรือวิธีการเพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการไว้วางใจกัน (Trust) ผู้บริหารบางส่วนไม่ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมตัดสินใจในการบริหารงานของโรงเรียน ขอบตัดสินใจเอง หรือใช้การดำเนินงานแบบสั่งการกะทันหัน จนผู้ปฏิบัติเกิดความสับสน รวมทั้งขาดการมอบหมายการปฏิบัติงานให้กับครูอย่างชัดเจน มอบหมายเฉพาะบางกลุ่มคน ไม่เชื่อมั่นในความรู้ความสามารถของครู ทำให้การบริหารงานในบางครั้งเกิดความล่าช้าและเกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารบางส่วนไม่เปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาของโรงเรียนร่วมกัน และยังไม่ได้ส่งเสริมและสร้างความกระตือรือร้นให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะ ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจร่วมกันในการปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญ เพื่อสร้างความสำเร็จร่วมกัน

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ การวิจัย ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ จากผลการศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับดีเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีระดับสูงสุด คือ ด้านการไว้วางใจกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนใน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวัน ระเบียบ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการทศนในการบริหารโดยเน้นการมีส่วนร่วม ก่อให้เกิดแนวคิดที่สร้างสรรค วัฒนธรรมที่ติงาม อันจะนำไปสู่การบริหารที่มีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรภค ปันกำล้ง (2564) ที่ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศีกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ อิกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิบูลอร นิลพิบูลย์ และ นุชนรา รัตนศิริประภา (2565) ซึ่งศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศีกษานนทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ หงษ์วิไล (2561) ที่ศึกษาการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศีกษา เขตภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่ โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญพิศ ผาพองยูน และ ชานนท ศรชฐแสงศรี (2560) ที่ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศีกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศีกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่ อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเทพ เหมรานนท (2564) ที่ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศีกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศีกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศีกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่ระดับความคิดเห็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศีกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศีกษาจันทบุรีเขต 1 และเขต 2 โดยรวมครูและบุคลากรทางการศีกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals & Objectives) จากผลการศีกษาพบว่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีอันดับสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ การดำเนินงานของผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน และเฉพาะเจาะจงโดยที่วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และทิศทางการบริหารที่จะนำองค์กรสู่ความสำเร็จ การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมจะมีประโยชน์ในการผลักดันให้การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ การทำงานที่มีทิศทางเดียวกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ผลลัพธ์ที่ออกมาจะมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อองค์กรต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิบูลอร นิลพิบูลย์ และ นุชนรา รัตนศิริประภา (2565) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศีกษานนทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสราพร แซ่มชุงาม, นพดล เจนอักษร และ ประเสริฐ อินทร์รัศ (2562) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับคุณภาพ ชีวิตการทำงานของครูในสถานศีกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศีกษาท้องถิ่นที่ 4 ผลการวิจัยพบว่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) จากผลการศีกษาพบว่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ด้านความยึดมั่นผูกพัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีอันดับสูงสุด คือ การแสดงพฤติกรรมเป็นกัลยาณมิตรต่อครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหารกับครูในระหว่างการทำงาน ผู้บริหารต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายมีความเมตตา กรุณา สนับสนุนให้บุคลากรมีความก้าวหน้า กล้ารับผิดชอบ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ รับฟังความคิดเห็น ช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริมครูอย่างเท่าเทียมกัน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มองเห็นความสำคัญของการบริหารแบบกัลยาณมิตร ทำให้ครูรู้สึกมีพลังในการทำงาน รู้สึกมีส่วนร่วมในการทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิบูลอร นิลพิบูลย์ และ นุชนรา รัตนศิริประภา (2565) ที่ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศีกษานนทบุรี เขต 1 ด้านความยึดมั่นผูกพัน ผลการวิจัยพบว่ อยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเป็นลำดับแรก

1.3 ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (Autonomy) จากผลการศีกษาพบว่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีอันดับสูงสุด คือ การเปิดโอกาสให้ครูเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อองค์กร ทั้งนี้อาจ

เป็นเพราะว่าผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ความเป็นอิสระในการทำงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงาน ครูต้องการความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในการทำงานด้วยการตัดสินใจในงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง ทำให้ครูเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน ความทุ่มเทและเต็มใจในการทำงานอย่างเต็มที่ตามความรับผิดชอบที่ได้รับ ตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รับผิดชอบต่อความสามารถของตนเองต่อประสิทธิผลการทำงาน สร้างสรรค์งาน อุทิศเวลา เสียสละ เพื่อองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิบูลอร นิลพิบูลย์ และ นุชนรา รัตนศิริประภา (2565) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

1.4 ด้านการไว้วางใจกัน (Trust) จากผลการศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีอันดับสูงสุด คือ การชื่นชมยกย่องให้เกียรติแก่ครูอย่างเสมอภาคกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการไว้วางใจมีส่วนสำคัญในการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ หากได้รับการไว้วางใจจากผู้บริหาร ครูจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่องานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จย่อมทำให้ครูเกิดความภาคภูมิใจ นำไปสู่การพัฒนาโรงเรียนร่วมกันจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์เรียบร้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิบูลอร นิลพิบูลย์ และ นุชนรา รัตนศิริประภา (2565) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการไว้วางใจกัน อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันพระปีตามเพศ วิชยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน เพศของผู้บริหาร และวิชยฐานะของผู้บริหาร ดังนี้

2.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้มอบหมายงานให้ทั้งครูเพศชายและครูหญิงไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญเท่าเทียมกันในการดำเนินงานต่างๆ เพศชายและครูหญิง มีความเท่าเทียมกันมีเสรีภาพในการทำงานมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานเท่าเทียมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมกันตัดสินใจตลอดจนการประเมินผลโดยทุกฝ่ายภายใต้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร การดำเนินงานต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบจนประสบความสำเร็จด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ หงษ์วิไล (2561) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา เขตภาคกลาง จำแนกตามเพศแล้ว ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่เพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญพิศ ผาพองยูน และ ชานนท์ เศรษฐแสงศรี (2560) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ตามตัวแปร วิชยฐานะ โดยภาพรวมพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการไว้วางใจกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ครูที่มีวิชยฐานะต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ตำแหน่งหรือวิชยฐานะในการปฏิบัติงานอาจจะแตกต่างกัน แต่ต่างก็ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานเหมือนกัน มีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุดไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ หงษ์วิไล (2561) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา เขตภาคกลาง จำแนกตามประเภทของบุคลากรแล้ว ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันนั้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีสุตา แสงไกร, ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ และ กัลยมน อินทุสุต (2565) ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัด

สำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางนากรุงเทพมหานคร แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

2.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ตามตัวแปร ประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมพบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ครูที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูไม่ว่าจะมีประสิทธิภาพการทำงานมากหรือน้อยต่างมีความรู้ ความสามารถ มีความเข้าใจในการทำงาน มีความทุ่มเทเสียสละ มีความสามารถในการแก้ปัญหาได้อย่างทันท่วงที อาจมีครูที่มีประสิทธิภาพการทำงานมากกว่าบางส่วนที่สามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มองเห็นถึงทักษะการบริหารและการแสดงบทบาทของผู้บริหารในการบริหารแบบมีส่วนร่วมได้มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญพิศ ฝางพองยูน และ ชานนท์ เศรษฐแสงศรี (2560) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ หงษ์วิไล (2561) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงานแล้ว ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา เขตภาคกลาง มากกว่าบุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานระหว่าง 5-10 ปี และประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไปนั้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานระหว่าง 5-10 ปี และประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน สามารถคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง มีการมอบหมายการปฏิบัติงานและสนับสนุนให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และเปิดโอกาสให้บุคลากรได้พูดคุยปรึกษาหารือในการปฏิบัติงานด้วยความเป็นมิตร จึงทำให้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการทำงานมากกว่านั่นเอง

2.4 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ตามตัวแปร ขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาไม่ว่าขนาดใด ต่างก็มีรูปแบบของการบริหารที่ไม่แตกต่างกันตามบริบทแต่ละแห่งของโรงเรียน หน้าที่และภาระการทำงานของผู้บริหารแต่ละคนไม่แตกต่างกัน ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนแต่ละแห่งแสดงออกถึงพฤติกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา จงดี (2560) ศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการแบบการมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรรณี มนพัทธ์ปริพัตร (2560) ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.5 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ตามตัวแปร เพศของผู้บริหาร พบว่า ครูที่มีผู้บริหารที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือชาย ต่างก็มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการบริหารงานไม่แตกต่างกัน เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้

มีคุณภาพสูงสุด ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการ ปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมในลักษณะของการรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจตลอดจน การประเมินผลให้ทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน อันจะนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญพิศ ฝาพองยูน และ ชานนท์ เศรษฐแสงศรี (2560) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ จำแนกเพศของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มีเพศต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.6 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ตามตัวแปร วิทยฐานะของผู้บริหาร พบว่า ครูที่มีผู้บริหารที่มีวิทยฐานะแตกต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีแนวปฏิบัติ ซึ่งส่งผลต่อระดับความพึงพอใจ ความเชื่อมั่น และการรับรู้ของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารในทิศทางที่ดี เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการและร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของงาน

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ สรุปได้ดังนี้

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals & Objectives) ด้านความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (Autonomy) และด้านการไว้วางใจกัน (Trust) พบว่า ผู้บริหารบางส่วนไม่ได้เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมตัดสินใจในการบริหารงานของโรงเรียน ขอบตัดสินใจเอง หรือใช้การดำเนินงานแบบสั่งการกะทันหัน จนผู้ปฏิบัติเกิดความสับสน รวมทั้งขาดการมอบหมายการปฏิบัติงานให้กับครูอย่างชัดเจน มอบหมายเฉพาะบางกลุ่มคน ไม่เชื่อมั่นในความรู้ความสามารถของครู ทำให้การบริหารงานในบางครั้งส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะ ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจร่วมกันในการปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญ เพื่อสร้างความสำเร็จร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรภักดิ์ ปิ่นกำลัง (2564) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม นำเสนอแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ดังนี้ การไว้วางใจกัน ส่งเสริมการยอมรับและเชื่อถือในความรู้ ความสามารถของผู้ร่วมงาน ให้ความเชื่อมั่นไว้วางใจผู้ร่วมงาน การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ผู้บริหารให้ความสำคัญแก่ผู้ร่วมงาน ความยึดมั่นผูกพัน ให้การสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถอย่างต่อเนื่อง เพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันด้วยการเปิดให้โอกาสผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน มีการวางแผนการดำเนินงานและประเมินผล โดยใช้วิธีการประชุมปรึกษาหารือ ร่วมกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และสร้างความตระหนักในการทำงานร่วมกัน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสผู้ร่วมงาน ได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญพิศ ฝาพองยูน และ ชานนท์ เศรษฐแสงศรี (2560) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะผู้บริหารมีบทบาทในการดูแล กำกับติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน ในทุก ๆ ด้านของโรงเรียน อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ครูในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการดูแลกำกับ ติดตามประเมินผลไปด้วยพร้อม ๆ กัน ผู้ร่วมงานในการร่วมคิด ร่วมทำ และเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาเสมอ เพื่อต้องการให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาให้ครูเกิดความรู้สึกในการร่วมรับผิดชอบร่วม ประเมินร่วมวางแผนร่วมรับรู้การ ดำเนินการซึ่งจากการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานทุกด้านของผู้บริหาร พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารด้วย จึงส่งผลให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและราย

ด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเทพ เหมรานนท์ (2564) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคันทบุรี เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคันทบุรีเขต 1 และเขต 2 โดยรวมครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ มีสาเหตุมาจากการที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อมุ่งประโยชน์ให้แก่องค์กรการสร้างบรรยากาศทำงานแบบประชาธิปไตยเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความเข้าใจในปัญหาของหน่วยงาน ช่วยลดความขัดแย้งในการทำงานเพิ่มพูนความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราบึง กระบี่ ผู้วิจัยได้นำเสนอองค์ความรู้เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ดังนี้

1. ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals & Objectives) มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

1.1 ผู้บริหารและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.2 ร่วมกันแก้ปัญหาและปรับปรุง พัฒนาเป้าหมายของโรงเรียน

1.3 ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลงานของโรงเรียน เช่น การจัดประชุมระดมความคิดเห็น สร้างความตระหนักในการทำงานร่วมกัน สร้างความชัดเจนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานร่วมกันปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์กร

1.4 ยอมรับฟังและนำความคิดเห็นของครูไปร่วมประกอบการพิจารณาในการพัฒนา หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียนเพื่อให้ผลการดำเนินงาน ผลงาน และความสำเร็จต่าง ๆ สร้างความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมของทุกคน

2. ด้านความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

2.1 ผู้บริหารควรให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจร่วมกันในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ทั้งการให้ข้อมูลงบประมาณการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้

2.2 การส่งเสริมและสร้างความท้าทาย ให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และร่วมปฏิบัติงานกับครูอย่างใกล้ชิด ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้ร่วมงาน

2.3 การเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แก้ปัญหาของโรงเรียนร่วมกัน

2.4 การส่งเสริมให้มีความภาคภูมิใจ และยินดีปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อสร้างความสำเร็จเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรที่ร่วมกัน

3. ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (Autonomy) มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

3.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่

3.2 เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อยู่เสมอ ให้อิสระแก่ผู้ร่วมงานได้ตัดสินใจ การแก้ไขและการดำเนินไปในทิศทางที่ตีระหว่างกันภายในองค์กร

3.3 การให้เสรีภาพแก่ครูในการแสดงความคิดเห็น เรื่องการทำงานอย่างเต็มที่

3.4 การให้อิสระในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ชักถาม พุดคุย ให้กำลังใจในการปฏิบัติงานเพื่อการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อโรงเรียน

4. ด้านการไว้วางใจกัน (Trust) มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

4.1 ผู้บริหารควรทำความรู้จักกับครูรายบุคคลให้มากขึ้น ต้องแสดงออกถึงการยอมรับและเชื่อถือในความสามารถของครู ให้ความเชื่อมั่นไว้วางใจ

4.2 ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้พูดคุยปรึกษาหารือในการปฏิบัติงานและร่วมตัดสินใจในการบริหารงานของโรงเรียน

4.3 มีการมอบหมายการปฏิบัติงานและสนับสนุนให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บุคลากรเกิดความสามัคคีร่วมกัน โดยสร้างบรรยากาศการทำงานแบบเป็นกันเอง รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4.4 มีการมอบหมายงานที่ชัดเจน ติดตามการปฏิบัติงานและมีการรายงานผลเป็นระยะ เพื่อให้ผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมเสนอแนะผลการดำเนินงานและพัฒนางานขององค์กรต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวัน กระบี่ พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการไว้วางใจกัน รองลงมา คือ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานด้านความยึดมั่นผูกพัน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับต่ำสุด คือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน

ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวัน กระบี่ ดังนี้ ครูที่มีเพศต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยรายคู่แบบ LSD พบว่า โดยรวมมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 คู่ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป มีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมสูงกว่าครูที่ไม่มีวิทยฐานะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมสูงกว่าครูที่ไม่มีวิทยฐานะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันแตกต่างกัน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ครูที่มีผู้บริหารที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ครูที่มีผู้บริหารที่มีวิทยฐานะต่างกันมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู พบว่า ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในการร่วมกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ร่วมกัน อย่างชัดเจน ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจร่วมกันในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น ริเริ่มสร้างสรรค์อยู่เสมอ ต้องแสดงออกถึงการยอมรับและเชื่อมั่นในความรู้ ความสามารถของครู ให้ความเชื่อมั่นไว้วางใจ รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ มีการมอบหมายงาน กระจายงานที่ชัดเจน ติดตามการปฏิบัติงานและมีการรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ เพื่อให้ทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหาร เกิดความรู้สึกยินดี และภาคภูมิใจเมื่อการมีส่วนร่วมนั้นเกิดความสำเร็จร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวัน กระบี่ ได้สร้างความตระหนัก และจัดกิจกรรมเพื่อร่วมพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียนให้เกิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้มากยิ่งขึ้น ควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการร่วมกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ร่วมกันอย่างชัดเจน ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม และสร้าง

แรงจูงใจร่วมกันในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครุมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์อยู่เสมอ ให้ความเชื่อมั่นไว้วางใจ รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ มีการมอบหมายงาน กระจายงานที่ชัดเจน ติดตามการปฏิบัติงานและมีการรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ เพื่อให้ทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหาร เกิดความรู้สึกรักงาน และภาคภูมิใจเมื่อการมีส่วนร่วมนั้นเกิดความสำเร็จร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบหรือแนวคิดอื่น ๆ ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน
- 2.2 ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่
- 2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในลักษณะงานวิจัยเชิงคุณภาพในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่ง สินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิสรพร แซ่มชงาม, นพดล เจนอักษร และ ประเสริฐ อินทร์รักษ์. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 4. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 10(2), 347-361.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรเทพ เหมรานนท์. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- พรรณี มนพัทธ์ปริพัตร. (2560). ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้. ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- เพ็ญพิศ ผาพองยูน และ ชานนท์ เศรษฐแสงศรี. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 11(2), 118-126.
- ไพฑูรย์ หงษ์วิไล. (2561). การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา เขตภาคกลาง. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ).
- วิบูลธ นิลพิบูลย์ และ นุชนรา รัตนศิริประภา. (2565). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1. วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 20(1), 154-168.

- ศรีสุตา แสงไกร, ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และ กัลยมน อินทุสุต. (2565). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(6), 1-16.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. ตรัง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎ กระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) : ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ: พรินทวอนกราฟฟิค.
- อมรศักดิ์ ปิ่นกำลัง. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 4(3), 1227-1237.
- อัจฉรา จงดี. (2560). การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Swansburg, R. C. (1996). *Management and leadership for nurse managers*. (2nd ed.). Boston: Jones & Bartlett Learning.